

Posudek oponenta diplomové práce

Jméno a příjmení diplomanta: Marek Pojezný

Téma práce: Dočasné odložení trestního stíhání

Rozsah práce: 49 stran (60 stran včetně obsahu, seznamu literatury, abstraktu a dalších povinných součástí)

Datum odevzdání práce: 25. 11. 2021

Vedoucí diplomové práce: JUDr. Dalibor Šelleng, Ph.D.

Oponent diplomové práce: JUDr. Jiří Krupička, Ph.D.

1. Aktuálnost (novost tématu): Diplomant si pro svou práci zvolil relativně aktuální téma o dočasném odložení trestního stíhání. O novosti tohoto tématu svědčí i to, že se jedná teprve o druhé zpracování tohoto velmi obtížného tématu od doby jeho vypsání. Obdobně se mu příliš nevěnuje ani současná jurisprudenc, a pokud vůbec, často jen okrajově. Na tomto podkladě se tak otevírá dostatečný prostor k originálnímu a přínosnému zpracování tématu, byť pro účely diplomové práce zcela nevhodnému, které by dle oponenta nemělo snad být ani jako (generické) téma vypisováno (srov. níže).

2. Náročnost tématu na

a. Teoretické znalosti

Autor v diplomové práci prokázal dostatečné teoretické znalosti zejména z trestního práva procesního.

b. Vstupní údaje a jejich zpracování

Diplomant rovněž prokázal dostatečnou orientaci v odpovídajících materiálech a dokázal oddělit pro jeho práci podstatné zdroje od těch nepodstatných. Musel vycházet zejména z odborných článků a komentářů k trestnímu řádu. Jak shora uvedeno, vybrané téma představuje jedno z nejobtížnějších na zpracování, když trestní řád (v relativně kusé) právní úpravě zamíchává pod shodný pojem zcela jiné instituty, jež mají každý zcela jiný účel (srov. § 159b odst. 1 a 3 oproti § 159c a navazujícímu § 159d TR). Dané téma pak vyžaduje k obstojnému zpracování mezinárodní komparaci, na níž však diplomant zcela rezignoval.

c. Použité metody

Při vytváření své práce autor používal standardních vědeckých metod typických pro danou problematiku, tedy zejména analýzu a komparaci cizích textů a popisnou metodu.

3. Kritéria hodnocení práce:

a. Splnění cíle práce a samostatnost při jejím zpracování

Autor hned v úvodu (relativně široce) vytyčil za cíl (zjednodušeně řečeno) přiblížit čtenáři institut dočasného odložení návrhu na potrestání, zařadit jej do systému českého trestního procesu a provést jeho komparaci s odklony trestního řízení. Lze konstatovat, že ve své práci takto široce a obecně stanovených cílů ještě dosáhl, a to samostatně a způsobem, který

snad odpovídá (byť na samé dolní hranici) minimálním požadavkům na obdobný druh vědecké práce.

b. Formální členění práce a její logická stavba

Předložená práce splňuje po formální stránce všechny požadavky. Celkově i s přílohami je vypracována na 60 stranách, přičemž vlastní text včetně úvodu a závěru obsahuje toliko 49 stran (v přepočtu na normostrany však přesahuje minimální limit stanovený pro diplomové práce). Nechybí abstrakt v českém a anglickém jazyce i seznam klíčových slov.

Text sám je přehledně strukturován do 5 kapitol, které se dále člení na jednotlivé podkapitoly. Takto pojatou strukturu autor doplnil úvodem a synergickým závěrem, což odpovídá obvyklému způsobu vnitřního dělení diplomových prací. První kapitola představuje zásadu legality a výjimky z ní. V druhé kapitole autor přináší stručný vhled do historického vývoje právní úpravy dočasného odložení trestního stíhání. Třetí kapitola, v níž by mělo ležet těžiště práce, avšak není tomu tak, již pojednává o současné právní úpravě uvedeného institutu. Následně autor odbočuje k nejrozsáhlejší kapitole o odklonech jak v teoretické rovině, tak v rovině představování jednotlivých jejich druhů, aby práci uzavřel porovnáním dočasného odložení zahájení trestního stíhání podle § 159c TR s vybranými odklony. Diplomant tak pro svou práci zvolil ne příliš logickou strukturu, kdy sice správně začíná obecným (kap. 1 a 2), aby pokračoval s konkrétním (kap. 3), avšak následně se opět vrací k obecnému (kap. 4.1 a 4.2), navíc jen málo souvisejícímu (4.3 a 4.4), čemuž věnuje neúměrnou pozornost, a až v závěru (kap. 5) se opět navrácí k problému nastolenému tématem. S uvedenou výtkou souvisí asi nejzásadnější připomínka oponenta, a sice že z relativně omezeného rozsahu 49 stran práce se autor odklonům, jež s tématem (konkrétně pouze s § 159c a 159d TR) souvisí jen okrajově, věnuje takřka v 1/3 práce.

c. Práce se zdroji (včetně využívání cizojazyčných zdrojů a citací):

Autor s ohledem na zvolené téma zvolil sice dostatečný a reprezentativní okruh pramenů, avšak těch věnujících se přímo tématu je opravdu nemnoho, takže se nedá říci, že by vycházel z výrazně velkého množství pramenů. Až na jedinou výjimku pak nevyužívá žádné zahraniční zdroje. Autor správně v práci rozlišuje mezi citací a parafrází. Diplomant rovněž správně odkazuje na internetové zdroje, u kterých uvádí kromě kompletní webové adresy i datum zobrazení. Autor v práci využíval citační zkratku „tamtéž“, přehlednosti odkazů na prameny by ovšem ještě více prospělo, pokud by diplomant používal také citační zkratku „op. cit.“, resp. „cit. dílo“.

d. Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)

Hloubka autorem provedené analýzy tématu se jeví s ohledem na rozsah práce jako ještě dostačující. Pokud autor vyjevuje na některé problémy svůj názor, není tento neodůvodněný či zcela banální. Cizí názory přitom pouze nepřejímá, ale dokáže je i kriticky hodnotit. Oponent se ovšem při čtení práce nemohl zbavit dojmu, že autor obtížnost tématu rozpoznal až ve chvíli, kdy potřeboval práci co nejrychleji odevzdat a neměl již čas vyvinout tomu odpovídající úsilí, takže místy je z práce patrné, že neměl o čem psát. Z pohledu oponenta je to škoda, neboť je přesvědčen, že kdyby si diplomant vybral jiné (obvyklejší) téma, dokázal by jej zpracovat originálně a s dostatečnou kvalitou.

e. Úprava práce (text, grafy, tabulky)

Úprava práce je na dobré úrovni. Členění do jednotlivých kapitol a podkapitol je přehledné a logické. Práce s poznámkovým aparátem je rovněž na požadované úrovni. S ohledem na to, že dočasné odložení zahájení trestního stíhání je institut využívaný jen málo, navíc se o něm nevedou žádné statistiky, nemohl autor pro práci využít ani statistické údaje.

f. Jazyková a stylistická úroveň

Autorský text diplomanta je z pohledu oponenta čtivý, na dostatečné stylistické úrovni, který je i pro laického čtenáře srozumitelný. Oponent musí ocenit, že diplomant vypráví svým autorským projevem, nejedná se tak o pouhý kompilát, nýbrž originální autorský text. Práce ovšem trpí nemalým množstvím gramatických chyb (a to i ve shodě přísudku s podmětem).

4. Konkrétní připomínky oponenta k práci

- Autor nepostřehl novelizaci trestního řádu zákonem č. 333/2020 Sb., jež zrušila nemožnost sjednat dohodu o vině a trestu i pro zvláště závažné zločiny (srov. str. 40).
- Okruh trestných činů, u nichž je přípustné podmíněné odložení návrhu na potrestání není širší než u podmíněného zastavení trestního stíhání, jak autor nesprávně uvádí na str. 44, ale naopak je užší (nelze využít u přečinů, jejichž horní hranice trestní sazby odnětí svobody přesahuje 5 let – např. usmrcení z nedbalosti podle § 143 odst. 1, 2 TZ, a u těch přečinů, k jejichž projednání je v prvním stupni příslušný krajský soud).
- Oponentovi není jasné, proč autor některé zdroje, a to i články, zařadil do „ostatních zdrojů“. Oponent pak má za to, že vhodnější by bylo rozdělit kategorii „seznamu použité literatury“ na „monografie“ a „články v odborných časopisech a sbornících“.

5. Celkové zhodnocení a otázky k zodpovězení při obhajobě:

Lze uzavřít, že předložená práce sice vykazuje zásadní nedostatky, které významně snižují její hodnotu, přesto má oponent za to, že ji ještě lze doporučit k obhajobě, byť jde o práci podprůměrnou.

Z toho důvodu doporučuji předloženou práci k obhajobě.

Při ústní obhajobě by diplomant měl zodpovědět tyto otázky:

Obhajte své tvrzení na str. 10 o tom, že některá (některé) z forem dočasného odložení trestního stíhání představuje (představují) výjimku ze zásady legality **založenou na principu oportunity**.

V případě úspěšné obhajoby navrhuju práci hodnotit klasifikačním stupněm: **3**

V Praze dne: 12. 12. 2021

JUDr. Jiří Krupička, Ph.D.
oponent diplomové práce